

Gemeente Valkenburg aan de Geul
Geneindestraat 4
6301 HC VALKENBURG

Ons kenmerk D2022-07-032735
Zaaknummer 2022-035944
Bijlage(n) 2

Maastricht 27 juli 2022
Verzonden 5 augustus 2022

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben een aanvraag voor een vergunning Mijnbouwwet ontvangen van:

Naam aanvrager: Gemeente Valkenburg aan de Geul

Ontvangen op: 24 juni 2022

Locatie activiteiten: Jadoulgroeve kadastraal bekend gemeente Valkenburg, Sectie C, Nummer 2897

Betreft: Besluit Jadoulgroeve- ander gebruik dan het winnen van kalksteen en het aanbrengen van wijzigingen aan de groeve
Zaaknummer: 2022-035944

Onderdelen van deze vergunning Mijnbouwwet:

1. Besluit
2. Procedure
3. Bezwaar
4. Inwerkingtreding
5. Voorschriften
6. Overwegingen

1. Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het bepaalde in artikel 52 van de Mijnbouwwet, de artikelen 151 en 152 van het Mijnbouwbesluit en artikel 1.9.2 van de Mijnbouwregeling, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning:

1. aan aanvrager vergunning te verlenen;
2. dat vergunning wordt verleend voor:
 1. het aanleggen van een verbindingsgang van de Fluweelengrot naar de Jadoulgroeve (inclusief het plaatsen van een deur in de nieuwe doorgang) zoals weergegeven in de kaart in figuur 1 van dit besluit;
 2. het verstevigen van de Jadoulgroeve;
 3. het gebruiken van de Jadoulgroeve voor het uitvoeren van de werkzaamheden aangeduid onder 1 en 2;
3. dat deze vergunning wordt verleend tot 1 januari 2024;
4. dat aan deze vergunning de in hoofdstuk 5 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 24 juni 2022, deel uitmaken van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving,
Team Vergunningen

2. Procedure

Op 24 juni 2022 heeft aanvrager een aanvraag om een vergunning Mijnbouwwet ingediend.

Het betreft de locatie: Jadoulgroeve Kadastraal bekend gemeente Valkenburg, Sectie C, Nummer 2897.

Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2022-035944.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier vergunning Mijnbouwwet van 24 juni 2022;
- Rapportage genaamd 'Stabiliteit van de Jadoelgroeve aan de Daalhemerweg te Valkenburg', opgesteld door GeoControl, kenmerk M01611, d.d. 25 april 2016;

- Rapportage genaamd 'Ondersteuning van de Jadoelgroeve aan de Daalhemerweg te Valkenburg', opgesteld door GeoControl, kenmerk M01614_V2, d.d. 27 augustus 2018;
- Toestemming van de eigenaar van de Fluweelengrot 28 augustus 2018 en 10 mei 2022;
- Kadastrale kaart Fluweelengrot na aanleg gang Jadoulgroeve;
- Gebruikskaart Fluweelengrot na aanleg gang Jadoulgroeve;
- Alternatief tbv Wnb ivm uitstel verbinding Jadoulgroeve - Fluweelengrot d.d. 26 november 2021.

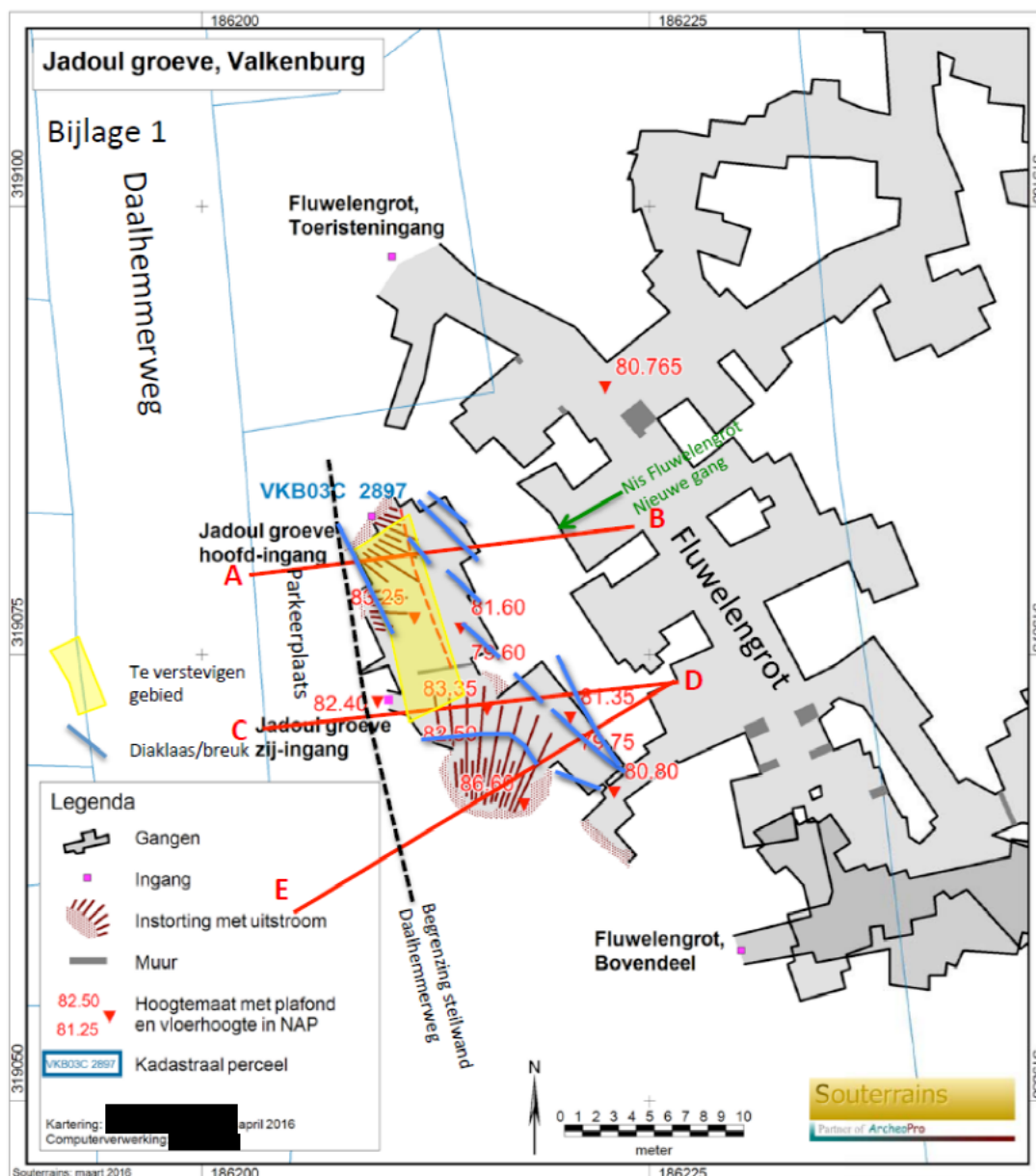
De aanvraag is ingediend voor

1. het aanleggen van een verbindingsgang van de Fluweelengrot naar de Jadoulgroeve (inclusief het plaatsen van een deur in de nieuwe doorgang) zoals weergegeven in de kaart in figuur 1 van dit besluit;
2. het verstevigen van de Jadoulgroeve;
3. het gebruiken van de Jadoulgroeve voor het uitvoeren van de werkzaamheden aangeduid onder 1 en 2.

zoals weergegeven op de groevekaart in figuur 1 van dit besluit.

De toegang tot de groeve zal vanuit de Fluweelengrot zijn. De hoofdingang zoals weergegeven in figuur 1 is niet toegankelijk. De coördinaten van de hoofdingang van de Fluweelengrot zijn x 186210 en y 319097.

Figuur 1 Kaart groeve

Vorbereidingsprocedure

Dit besluit is met de reguliere procedure voorbereid zoals beschreven in titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Kennisgeving

De kennisgeving wordt gepubliceerd op de website <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u erop dat er mogelijk nog op grond van andere wet- en regelgeving een andere toestemming nodig is.

Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is digitaal verzonden aan Stichting Kasteel van Valkenburg, Daalhemerweg 27 te Valkenburg aan de Geul als gebruiker van de Fluweelengrot.

3. Bezwaar

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

5. Voorschriften

Aan deze beschikking zijn de volgende voorschriften verbonden.

1. De vergunning treedt in werking met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekend gemaakt.

2. Ten minste één week voor aanvang van de bij deze vergunning toegestane werkzaamheden dient bij ons college te worden gemeld wanneer met de uitvoering van deze werkzaamheden wordt gestart. De melding dient schriftelijk te geschieden aan het hoofd van het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, Postbus 5700, 6202 MA te Maastricht.
3. De op de groevekaart, figuur 1 aangegeven gangdelen behorende bij de Jadoulgroeve, mogen gebruikt worden ten behoeve van het uitvoeren van de bij deze vergunning toegestane werkzaamheden.
4. De volgende werkzaamheden mogen worden uitgevoerd door of onder begeleiding van een onafhankelijke deskundige als bedoeld in de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde "Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018":
 - het aanleggen van een verbindingsgang van de Fluweelengrot naar de Jadoulgroeve (inclusief het plaatsen van een deur in de nieuwe doorgang) zoals indicatief weergegeven in de kaart in figuur 1 van dit besluit;
 - het verstevigen van de Jadoulgroeve.
5. Behoudens schriftelijke goedkeuring van ons college, mag de breedte van de verbindingsgang niet meer dan 2,2 meter worden en dient de gang zo te worden aangezet dat geen pilaren met een dikte van minder dan 1 meter ontstaan. De hoogte mag niet hoger worden dan de aangrenzende hoogte van het gangenstelsel van de Fluweelengrot.
6. De vergunninghouder treft maatregelen ter voorkoming dat gebruikers van de Fluweelengrot de Jadoulgroeve zullen betreden. De maatregelen houden tenminste in dat op de grens tussen de Fluweelengrot en de nieuwe gang naar de Jadoulgroeve over de volledige gangbreedte een afsluitbaar niet verplaatsbaar hek of een vergelijkbare oplossing wordt geplaatst.
7. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dienen de aanbevelingen zoals opgenomen in de rapportage genaamd 'Ondersteuning van de Jadoelgroeve aan de Daalhemerweg te Valkenburg', opgesteld door GeoControl, kenmerk M01614_V2, d.d. 27 augustus 2018, opgevolgd te worden.
8. De afmetingen van bestaande pilaren en gangen mogen niet verminderd of veranderd worden.
9. Het realiseren van een luchtkoker (schacht) of andere nagenoeg verticale verbinding met het aardoppervlak die voor de natuurlijke luchtverversing nodig zijn, is enkel toegestaan met schriftelijke goedkeuring van ons college. Om schriftelijke goedkeuring van ons college te verkrijgen, dient bij ons college een verzoek daartoe te worden ingediend, voorzien van een onderzoeksrapport naar de (gesteentemechanische) haalbaarheid van de beoogde wijziging voor de natuurlijke luchtverversing, opgesteld door een onafhankelijke deskundige als bedoeld in de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegd

"Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

10. Wanneer tijdens het verrichten van een opwaartse boring de dekgrond aangeboord wordt, wordt het boorgat zodanig afgedicht dat de dekgrond niet in de groeve kan uitlopen. Bij het maken van een luchtkoker (schacht) of ander nagenoeg verticale verbinding met het oppervlak, wordt een gedeelte van de dekgrond verwijderd of zodanig beveiligd dat de dekgrond niet in de groeve kan uitstromen.
11. Bij gevaar voor een gehele of gedeeltelijke instorting van een werkfront of bij een ander dreigend gevaar, moet het werk onmiddellijk verlaten worden en moet onverwijld telefonische en schriftelijk mededeling gedaan worden aan ons college.
12. Na afronding van de werkzaamheden, of wanneer ons college dit verzoekt dient de vergunninghouder:
 - a. de locatie en omvang van de aangelegde gang en de Jadoulgroeve op te meten en aan te leveren bij ons college in ArcGIS formaat én middels een opgemaakte kaart. Deze kaart heeft een schaal van tenminste 1:1.000. Op deze kaart zijn de coördinaten aangegeven in het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting en zijn de hoogtes aangegeven in Normaal Amsterdams Peil (NAP). De vergunninghouder zendt ons college een afschrift van de kaart en het ArcGIS-bestand.
 - b. De gesteentemechanische veiligheid van de groeve te laten bepalen door metingen van de groevestabiliteit (pilaar- en plafondstabiliteit) door een onafhankelijke deskundige als bedoeld in de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde "Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018", in opdracht van de vergunninghouder. De metingen betreffen visueel en instrumenteel onderzoek.
 - c. Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 3 maanden na afronding van de werkzaamheden verstrekt de vergunninghouder de resultaten van het onderzoek naar de gesteentemechanische veiligheid en de eventuele aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige aan ons college, zoals bedoeld in 11.b.
13. Indien aardpijpen, breuken of spleten als gevolg van de winning vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en een direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, moet de vergunninghouder dit onverwijld melden aan ons college en dienen de (deels) vrij liggende aardpijpen binnen 24 uur beveiligd te worden. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden. Aardpijpen, die tijdens de winning vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en die geen direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, moeten binnen 10 werkdagen indien nodig worden beveiligd. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden.

14. Broze of gevaarlijke gedeelten van het plafond en de gangen moeten onmiddellijk verwijderd en zo nodig beveiligd worden.
15. De aan deze vergunning gestelde beperkingen en verbonden voorschriften kunnen worden gewijzigd indien dat gerechtvaardigd wordt door het belang van bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.
16. Onverminderd de bevoegdheid om een last onder bestuursdwang dan wel een last onder dwangsom op te leggen, kan deze vergunning ingetrokken worden indien op enig moment wordt gehandeld in strijd met deze vergunning of de daaraan verbonden voorschriften.

6. Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op deze aanvraag hebben wij het volgende overwogen.

In het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling zijn artikelen opgenomen over metingen naar de gesteentemechanische veiligheid van een groeve en maatregelen ter bescherming van de veiligheid van een groeve met het oog op instorting. Artikel 1.9.2, onder f, Mijnbouwregeling bepaalt bv. dat bij de aanvraag om een vergunning tot gebruik van een groeve voor andere doeleinden dan kalksteenwinning, een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee de metingen naar de gesteentemechanische veiligheid in de groeve worden uitgevoerd, dient te worden verstrekt.

De veiligheid moet zijn vastgesteld door minimaal een visuele inspectie waarbij zowel plafond- als pilaar- als groevestabiliteit zijn beoordeeld door iemand met voldoende deskundigheid.

De bevindingen van deze inspectie worden ook in een rapport vastgelegd. Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Belang

Ingevolge het bepaalde in artikel 151, tweede lid en artikel 146, tweede lid, Mijnbouwbesluit, wordt een aanvraag om een vergunning voor gebruik van een groeve voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen of het aanbrengen van enige wijziging daaraan te brengen slechts getoetst aan het belang van de bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.

In het belang van de veiligheid met het oog op instorting kunnen aan de vergunning voorschriften worden verbonden of kan deze onder beperkingen worden verleend.

Deskundige

Alleen een deskundige op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van mergelgroeven kan vaststellen of een groeve veilig is voor intensief of extensief gebruik. In de Handreiking van 29 maart 2018 (bijlage 1) wordt nader omschreven aan welke criteria moet worden voldaan om als 'deskundige te kunnen worden beschouwd.

Omschrijving aanvraag

In onderhavig geval is rond 2010 na het verwijderen van begroeiing, in de steilwand ten oosten van de Daalhemerweg een nauwe doorgang aangetroffen die toegang geeft tot een restant van een ondergrondse groeve. Middels 2 onderzoeken is de stabiliteit van deze groeve, inmiddels genaamd 'Jadoulgroeve' onderzocht:

- Rapportage genaamd 'Stabiliteit van de Jadoelgroeve aan de Daalhemerweg te Valkenburg', opgesteld door GeoControl, kenmerk M01611, d.d. 25 april 2016;
- Rapportage genaamd 'Ondersteuning van de Jadoelgroeve aan de Daalhemerweg te Valkenburg', opgesteld door GeoControl, kenmerk M01614_V2, d.d. 27 augustus 2018.

Geconstateerd is dat de groeve niet stabiel is, vooral omdat de bovenliggende mergel en grond aan de westkant van de groeve door een dunne "schil" van mergel wordt ondersteund. Deze schil vormt aan de westkant een steilwand direct boven de parkeerplaats aan de Daalhemerweg. Instorting van deze "schil" kan personen op de parkeerplaats in levensgevaar brengen en daar geparkeerde voertuigen zwaar beschadigen. Verder is de mergelbedekking van de groeve plaatselijk relatief dun. Er is vervolgens geconcludeerd dat er verstevigingsmaatregelen uitgevoerd moeten worden in de Jadoulgroeve.

Omdat een geschikte toegang voor de verstevigingswerkzaamheden nu ontbreekt, is tevens de aanleg van een nieuwe gang, vanuit de Fluweelengrot noodzakelijk. De ligging van de nieuw aan te leggen gang is indicatief weergegeven in figuur 1. De exacte locatie kan vooraf niet worden gesteld omdat pas gedurende de werkzaamheden duidelijk wordt wat de gesteldheid van de kalksteen is.

Naast de werkzaamheden in het kader van de gesteentemechanische veiligheid dienen er ook maatregelen uitgevoerd te worden die voortkomen uit de op 8 oktober 2020 verleende Wet natuurbeschermingsvergunning (kenmerk 2020-203515). Hiertoe dient een deur geplaatst te worden met vleermuisopeningen in de verbindingsgang tussen de Jadoulgroeve en de Fluweelengrot.

Aanvrager heeft voor de aanleg van de gang en de uit te voeren maatregelen in de Jadoulgroeve een vergunning aangevraagd in het kader van de Mijnbouwwetvergunning.

Indien er behoefte is om de groeve na het afronden van bovenvermelde werkzaamheden voor enig ander doeleinde te gaan gebruiken, dient hiervoor onder andere een nieuwe vergunning in het kader van de Mijnbouwwet aangevraagd te worden.

Conclusie

Een vergunning als bedoeld in artikel 151 van het Mijnbouwbesluit kan slechts worden geweigerd voor zover de verlening daarvan niet verenigbaar is met het belang van de bescherming van de veiligheid met het oog op instorting. Met het verbinden van voorschriften aan de vergunning en het verlenen van de vergunning onder beperkingen, kan het belang van de veiligheid met het oog op instorting voldoende worden beschermd.

Gelet op voornoemde overwegingen en de vereisten die voortvloeien uit de Mijnbouwwet en het Mijnbouwbesluit, dient geconcludeerd te worden dat de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 151 van het Mijnbouwbesluit kan worden verleend.

Bijlage 1

Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven 29 maart 2018

De laatste 400 jaar is er in de mergelgroeven in Zuid-Limburg commercieel mergel gewonnen. Tegenwoordig wordt alleen nog in de groeve van Sibbe (gemeente Valkenburg aan de Geul) mergel gewonnen. Veel groeven worden momenteel voor andere doeleinden gebruikt dan mergelwinning. Evenals voor de winning van mergel is voor dit gebruik een vergunning nodig op grond van de Mijnbouwwetgeving. Criterium bij de verlening van deze vergunningen en de aan de vergunningen te verbinden voorschriften is de gesteentemechanische veiligheid van de betreffende groeve met het oog op instorting.

Gebruik groeve voor ander doeleinden dan winning

De volgende categorieën gebruik van een groeve worden onderscheiden:

1. Extensief gebruik (door niet erkende berglopers);
2. Intensief gebruik (door niet erkende berglopers);
3. Gebruik door erkende berglopers.

Extensief gebruik van een groeve

Onder extensief gebruik wordt verstaan het incidenteel beperkt gebruik van een groeve door één of enkele, niet als bergloper erkende personen, waarbij wordt verstaan onder:

- a. incidenteel: maximaal 10 bezoeken per jaar per groeve hectare;
- b. beperkt: maximaal 100 gebruiksuren per jaar per groeve hectare;
- c. enkele personen = groepen bestaand uit maximaal 5 personen waarvan minimaal 1 persoon de weg in de groeve kent en in staat is onveilige situaties te herkennen.
(Meerdere groepen mogen zich op hetzelfde moment in de groeve bevinden zolang deze groepen zich op een zodanige afstand van elkaar bevinden dat de groepen duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.)

Indien een groeve wordt gebruikt door meerdere vergunninghouders dan moet het totaal aantal toegestane bezoeken worden verdeeld over deze vergunninghouders.

Voorbeelden van extensief gebruik kunnen zijn:

- Incidenteel onderzoek: (cultuur)historisch, flora en fauna (bv. vleermuistellingen), geologisch, genealogisch, aardkundig;
- Incidenteel kleinschalig bezoek aan de groeve van personen onder begeleiding.

Intensief gebruik van een groeve

Intensief gebruik van een groeve is alle gebruik van een groeve dat niet kan worden aangemerkt als extensief gebruik of als gebruik door erkende berglopers. Intensief gebruik is bv. het regelmatig gebruik van een groeve voor het houden van rondleidingen, het gebruik als restaurant of het houden van een kerstmarkt. Een incidentele rondleiding met een groep

bestaand uit niet meer dan 5 personen kan als extensief gebruik worden beschouwd, iedere rondleiding met een groep van meer dan 5 personen die geen erkende berglopers zijn valt per definitie in de categorie intensief gebruik.

Gebruik door erkende berglopers

Berglopers zijn ervaren wandelaars in de onderaardse gangenstelsels van de mergelgroeven. Bij wijze van hobby doen zij bv. onderzoek naar de flora, fauna en geologie van de gangenstelsels, de historie van de groeven en dragen zij bij aan het onderhoud en behoud van de groeven. Uit de aanvraag of de vergunning moet blijken wat het gebruik door erkende berglopers concreet inhoudt.

Berglopers die zijn erkend vormen de derde categorie ander gebruik van een groeve. Deze erkende berglopers hebben een opleiding (theorie en praktijk) in de gesteentemechanische veiligheid van groeven succesvol afgerond, hebben een minimum aantal uren in de groeven gelopen en kennen de weg in die groeven waarvoor zij zijn erkend goed (zie bijlage A). Hierdoor zijn zij, in tegenstelling tot degenen die slechts incidenteel een groeve bezoeken, in staat om wijzigingen in de gesteentemechanische veiligheid van de groeve op te merken en daar adequaat op te reageren.

Indien erkende berglopers bezoekers meenemen in een groeve dan valt dit bezoek door deze niet als bergloper erkende personen niet onder de categorie gebruik door erkende berglopers.

Een vergunning voor extensief gebruik van een groeve kan op verzoek van de aanvrager ook worden verleend voor gebruik door erkende berglopers. Uiteraard kan van dit onderdeel van de vergunning slechts daadwerkelijk gebruik worden gemaakt indien voor de betreffende groeve berglopers erkend zijn en het door de vergunninghouder gehanteerde (zorg)systeem van erkenning van berglopers tijdig is gemeld bij het bevoegd gezag.

Controle gesteentemechanische veiligheid

<i>Gebruik groeve</i>	<i>Controle</i>
Intensief	Pilaar- en plafondstabiliteit
Extensief Erkende berglopers	Quickscan

De wijze waarop en de frequentie waarmee de gesteentemechanische veiligheid van een groeve moet worden gemeten is afhankelijk van het gebruik van de groeve en de ervaring van de bezoekers van de groeve. Een volledige controle van de gesteentemechanische veiligheid (dus naar pilaar- en plafondstabiliteit) van een groeve is noodzakelijk bij intensief gebruik van de groeve door personen die geen of weinig ervaring met groeven hebben. In geval de groeve wordt gebruikt door erkende berglopers of slechts extensief wordt gebruikt kan worden volstaan met een quickscan. In bijlage B wordt aangegeven op welke wijze de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kan worden gecontroleerd.

De gesteentemechanische veiligheid van een groeve wordt in beginsel bepaald door deskundigen. In Nederland zijn er geen richtlijnen voor de deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van groeven. Evenmin bestaat er een opleiding tot

‘mergdeskundige’. Daarom wordt in bijlage C nader omschreven wanneer sprake is van deskundigheid, waarbij voor het verkrijgen van een vergunning geldt dat de uiteindelijke beoordeling van voldoende deskundigheid bij het bevoegd gezag ligt. Uit de aanvraag dient te blijken aan welke deskundigheid is voldaan.

Beheer

Voor het beheer van een groeve is geen vergunning op grond van de Mijnbouwwetgeving vereist. Beheer houdt verband met de bijzondere relatie van een eigenaar of anderszins zakelijk of persoonlijk gerechtigde met de desbetreffende groeve. Het gaat om activiteiten waarvan naar hun aard niet te verwachten is dat zij gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van de groeven met het oog op instorten. Integendeel, het gaat juist om activiteiten die nodig zijn om de veiligheid van de groeven te behouden of te vergroten.

Het vorenstaande betekent overigens niet dat eigenaren of anderszins persoonlijk of zakelijk gerechtigden daarmee zonder meer zijn aan te merken als deskundigen op het gebied van mergelgroeven, die bv. gesteentemechanische rapporten in het kader van een vergunningaanvraag kunnen opstellen. Bepalend daarvoor zijn de criteria voor deskundigheid op het gebied voor de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven als vermeld in bijlage C.

Onder het beheer van een groeve wordt verstaan:

- de visuele controle (en eventuele reparatie) van de toegang of, in voorkomend geval, de toegangen van de groeve;
- de visuele controle van de groeve op tekenen van illegaal betreden;
- de primaire controle met betrekking tot stabiliteit van de groeve (gesteentemechanische veiligheid).

Onder beheer valt, gelet op artikel 151 van het Mijnbouwbesluit, niet het aanbrengen van enige wijziging in de groeve.

Bijlage A

Criteria voor zorgsysteem “gebruik door erkende berglopers”

Wil een organisatie gebruik mogen maken van de derde categorie van ander gebruik, namelijk als erkend bergloper, dan moet zij aantonen over een op het beoogde gebruik van (het betreffende deel van) de groeve gericht zorgsysteem te beschikken en dit te hanteren zodanig dat gegarandeerd wordt dat berglopers adequaat zijn opgeleid en worden begeleid om wijzigingen van de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te herkennen en het daarmee samenhangende gevaar op instorting onderkennen. De omschrijving van het systeem bevat daarom minimaal:

1. het curriculum, de contacturen en de kwaliteit van de opleiding(en);
2. de wijze van (eigen) controle op de te volgen cursussen;
3. de wijze van (eigen) controle dat berglopers aan alle gestelde eisen voldoen;
4. de registratie van deelnemers aan cursussen en opleidingen;
5. de wijze van registratie van groeven bezoeken en andere opgedane praktijkervaring;
6. de minimum vereiste opleidingen (inclusief opfriscursussen) en praktijkervaring om als bergloper erkend te kunnen worden;
7. op welke wijze berglopers uitvoering geven aan het vergunde gebruik.

Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat indien berglopers in een (deel van een) groeve willen berglopen, zonder hierbij de restrictie te hebben dat dit berglopen gekoppeld is aan het vergunde gebruik, dit apart vergund moet worden.

Bijlage B

Wijze waarop de metingen/beoordeling van de gesteentemechanische veiligheid in de groeve worden uitgevoerd

Onderzoek naar pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit

Bij de gesteentemechanische veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit. De laatste wordt ook wel dakstabiliteit genoemd.

De pilaarstabiliteit zegt iets over de kans op een grootschalige instorting en doet een uitspraak over de vraag of de pilaren sterk genoeg zijn om het daarboven gelegen gesteentelagen te dragen. Bij het onderzoek wordt door middel van o.a. berekeningen een uitspraak gedaan over de pilaarstabiliteit en de kans op een grootschalige instorting.

Als de pilaarstabiliteit voldoende is, wil dat niet zeggen dat er geen losse stukken uit het plafond kunnen vallen. Daarom is het noodzakelijk om ook een onderzoek uit te voeren naar de plafondstabiliteit. Dit gebeurt door het 'afkloppen' van het plafond.

Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Quickscan (extensief gebruik en gebruik door erkende berglopers)

Bij extensief gebruik van een groeve is het risico (= kans x effect) per definitie geringer dan bij intensief gebruik. Toch dient ook bij extensief gebruik de gesteentemechanische veiligheid beoordeeld te worden, omdat anders geheel geen uitspraak gedaan kan worden over de kans op een ongewenste gebeurtenis. Bij de aanvraag om een vergunning voor extensief gebruik van een groeve dient een kaart gevoegd te worden waarop de (in gesteentemechanisch opzicht) veilige gebieden zijn aangegeven. De veiligheid moet zijn vastgesteld door minimaal een visuele inspectie waarbij zowel plafond- als pilaar- als grovestabiliteit zijn beoordeeld door iemand met voldoende deskundigheid. Het voordeel van de quickscan is dan ook dat de pilaarstabiliteit niet berekend hoeft te worden en het plafond niet volledig afgeklopt hoeft te worden. De bevindingen van deze inspectie worden ook in een rapport vastgelegd. Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Bijlage C

Criteria voor deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven

Een deskundige moet de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kunnen beoordelen door middel van controles van de dak- en pilaarstabilditeit van de groeve. Een deskundige moet kunnen aangeven:

- wanneer een groeve veilig is om te betreden of aldaar te vertoeven in verband met instortingsgevaar;
- hoe onveilige situaties kunnen worden herkend en worden vermeden;
- hoe van een onveilige situatie een veilige situatie gemaakt kan worden.

Om als deskundige op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van een groeve te kunnen worden beschouwd moet een deskundige aan de volgende criteria voldoen:

Kennis hebben van:

- Gesteentemechanica;
- Geologie van Zuid-Limburg (stratigrafie van de kalksteenlagen in Zuid-Limburg);
- Materiaaleigenschappen van de Zuid-Limburgse kalksteen.

én

Praktijkervaring

- Ervaring op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid verkregen tijdens het uitoefenen van een beroep op het gebied van winning, onderhoud of onderzoek van kalksteengroeven van minstens 5 jaar (niet langer dan 5 jaar geleden).

Algemeen

Over de deskundige mogen geen gerechtvaardigde twijfels/bezwaren over zijn/haar bekwaamheid/geschiktheid/onafhankelijkheid bestaan.

Bijlage 2

Aanvraag of aanvraagformulier met bijlagen